

UIT EIGEN KRING.

Op 10 Jan. j.l. bereikte Mgr. Dr. P. J. M. van Gils de 80-jarige leeftijd. Ofschoon de werkzaamheden van ons Genootschap niet binnen zijn directe gezichtskring vallen, nam Mgr. van Gils toch vaak aan onze vergaderingen deel en wist dan steeds de besprekingen op de hem eigen wijze te verlevendigen.

Een vredige levensavond zij hem toegewenst.

Op 6 Nov. 1948 overleed vrij onverwacht te Didam de heer L. H. Scholten, hoofd van de R. K. Jongensschool te Lobith.

Als entomoloog had de heer Scholten door zijn kennis van de regionale vlinderfauna van de Lijmers een uitstekende naam in den lande verworven. Zijn uitgebreide collectie werd veelvuldig door specialisten geraadpleegd.

Toen hij zich ruim tien jaar geleden ging beperken tot het verzamelen en bestuderen van uitsluitend macrolepidoptera, heeft hij zijn mooie collectie microlepidoptera aan ons Museum geschonken, zulks op aanraden van het toenmalige Bestuur van de Entomologische Vereniging.

Te Nijmegen overleed de bekende bioloog Pater Dr. L. Peeters S. J. op 75-jarige leeftijd. Vanaf de dag der oprichting van het Natuurhistorisch Genootschap in 1911 was Pater Peeters niet alleen lid, maar gaf hij ook meerdere malen blijk van zijn daadwerkelijke belangstelling.

Onze leden Prof. Dr. A. Raigner S.J., Hoogleraar aan de Leuvense Universiteit en diens leerling, de heer J. van Boven, biol. cand. zijn 4 Jan. j.l. voor anderhalf jaar naar de Congo vertrokken, teneinde in opdracht van de Belgische regering aldaar onderzoekingen te verrichten op myrmecologisch gebied.

Door het Comité Eerbetoön Nagedachtenis Dr. Jac. P. Thijsse zal een gedeelte van de rente van het Dr. Jac. P. Thijsse-fonds besteed worden aan de plaatsing van een gedenksteen in het geboortehuis van Dr. Jac. P. Thijsse te Maastricht, in samenwerking met ons Genootschap.

VERSLAGEN VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Maastricht, op Woensdag 5 Jan. 1949.

Aanwezig de dames: van der Mijll Dekker, Minis-van de Geyn, Schaaf, Muskens, Kooyman, Bels-Koning, en de heren: van Rummelen, Willemse, Kruytzer, pater Munsters, pater van Summeren, Gozé, Poot, Jaspers, van Sonderen, Onstenk, Rijk, Maessen, Geurts, Mommers, Bels, Panhuysen, Br. Maurentius, Stevens, Otten, Plas, Wassenberg, Leysen, Meens, Bergholtz, Hens, Gytenbeek, Brans, Batta, Paping, Bouchoms, Ballieux, Crijns, van Noorden, Grégoire, Nijst, Wijsen, van de Ven, Beaulen, Sanders, Bakker.

De waarnemend voorzitter, de heer van Rummelen, wil op deze eerste vergadering in 1949 gaarne de gelegenheid aangrijpen om de leden een zalig nieuwjaar toe te wensen en in het bijzonder betreft hij in zijn wensen de bestuursleden Rector Cremers, dokter Beckers en de heer Grossier, die om gezondheidsredenen niet aanwezig kunnen zijn.

De heer Stevens begint met de volgende mededeling: een mantelmeeuw in jeugdkleed heeft zich op 21 December 1948 te Nuth (L.) doodgevoegen tegen een locomotief. De heer van der Horst te Maastricht, machinist bij de Nederlandse Spoorwegen, stelde de vogel welwillend ter beschikking van ons Museum.

De heer Kruytzer krijgt dan het woord: „U herinnert zich wellicht nog het geval van de goudvis met drie staartvinnen, door pater H. Schmitz meegebracht op de vergadering van 6 Oct. (Natuurh. Maandbl. Jrg. 37, 1948, blz. 72). Pater Schmitz en ik waren van mening, dat de bovenste vin de bovenhelft van de normale staartvin vertegenwoordigde, terwijl de onderste vin verdubbeld was. Een verklaring van dit geval konden we niet geven.

Enige tijd geleden bracht mij de heer van Sonderen een boekje: „Die Krankheiten der Aquarienfische und ihre Bekämpfung“ van Dr. Roth uit Zürich (Uitg.: Franck'sche Verlags-handlung, Stuttgart 1922). In een artikel: „Die Missbildungen der Karausche“ (Carassius vulgaris Nilss., de steenkarper) geeft Dr. Roth aan de hand van de onderzoekingen van Prof. Tornier de verklaring van bovengenoemd verschijnsel en bevestigt daardoor ons vermoeden omtrent de verdubbeling van de onderste helft.

Alvorens Dr. Roth aan het woord te laten, wil ik eerst nog het volgende vertellen. De staartvin is een huidplooi, waardoor de staart verbreed wordt en die bij de beenvissen gesteund wordt door benige vinstralen, die onmiddellijk aansluiten aan de doornuitsteeksels van de wervelkolom. Ze bestaat uit een dorsale en een ventrale helft. De „Anlage” van de vinstralen — en dit is belangrijk — is dubbel. Beide Anlagen versmelten tijdens de embryonale ontwikkeling tot één vinstraal.

Laten we nu Dr. Roth aan het woord: „Er is wel haast geen enkel dier, dat zoveel neiging heeft tot het maken van misvormingen als wel de steenkarper, en dan natuurlijk ook de daarmee verwante goudvis, die volgens Prof. Tornier ontstaan is uit de steenkarper. De oorzaak van de misvormingen is de z.g. protoplasmazwakte of plasmamiosis, die bestaat in een onvoldoend weerstandsvermogen van het protoplasma. Het protoplasma van de cellen, die aan dit euvel lijden — en dat zijn vooral de cellen van het dooierrijke gedeelte van het embryo — hebben de neiging veel water op te nemen. Een gedeelte van de dooier krijgt te veel water en wordt daardoor ongeschikt voor de voeding. Het embryo gaat dus aan ondervoeding lijden. Een verder gevolg is een zekere starheid in de bewegingen, die het ontstaan van misvormingen in de hand werkt. Wanneer nu de dooierzwellings — gevolg van het teveel aan water — juist plaats vindt in het gebied van de staartvin, dan schuift zich dit dooiergedeelte tussen de Anlagen van de dorsale en ventrale helft van de staartvin en is zodoende de oorzaak van de verdubbeling van de staartvin”.

In ons geval is de splitsing nog verder gegaan, doordat ook het ventrale gedeelte van de staartvin in tweeën gesplitst is, hetgeen mogelijk is door de dubbele Anlage van de vinstralen.

Of bovengenoemde verklaring de juiste is, zou ik niet willen uitmaken. Het lijkt mij een redelijke verklaring. In alle geval is het aan Prof. Tornier gelukt door opzettelijke beschadiging van het ei — met gevolg protoplasmazwakte en dooierzwellings als gevolg van het binnendringen van het water — misvormingen te bewerken bij de axolotl, en nu is hij van mening, dat ongunstige levensomstandigheden, zoals b.v. gebrek aan licht, zuurstof en doelmatige voeding, ook protoplasmazwakte kunnen veroorzaken en dat de vaak optredende mis-

vormingen bij bepaalde gekweekte vissen hieraan zijn toe te schrijven”.

Vervolgens leest Dr. Kruytzer een schrijven voor van de heer Schoenmakers: Naar aanleiding van de mededeling van dr. Kruytzer op de Decembervergadering betreffende het schieten van een bruine kraai door een jager te Maasbree kon ik nog het volgende achterhalen: De heer de Reuver, hoofdcontroleur Vogelwet 1936 bezocht de heer Bouten, praeparateur te Venlo, alwaar de vogel geprepareerd werd en beschrijft de kraai als volgt: De vleugels zijn met uitzondering van de kleine vleugeldekveren beige of vuil-zalmkleurig, de staart is lichtbruin, de rest van het gevederte is sepia-bruin, terwijl snavel en poten eveneens bruin gekleurd zijn. Volgens de praeparateur was de vogel zeer mager.

Het is zonder twijfel een kraai, de verwarring met de notenkraker ontstond door een onjuistheid in het krantenbericht. Men sprak daarin n.l. van wit op de vleugels en dit heeft dat exemplaar beslist niet. Tot zover de heer Schoenmakers.

Na ontvangst van deze mededeling heeft de conservator zich onmiddellijk in verbinding gesteld met de eigenaar van de bruine kraai, in de hoop, deze voor ons museum te verwerven.

Pater Munsters komt nog eens terug op het merken van trekvlinders:

In het Maandblad van 31 October 1947 (blz. 70) zijn enige wensen naar voren gebracht betreffende het waarnemen van trekvlinders. Voor de heer Lempke te Amsterdam was dit aanleiding tot het opstellen van enkele wenken, die aan de waarnemerskaart voor 1948 werden toegevoegd. Een van de voornaamste punten betrof het merken der vlinders, dat zeer belangrijk kan worden voor het onderzoek van de vlindertrek niet alleen, maar zelfs voor alle biologische vlinderstudie, evenzeer als het ringen op ornithologisch gebied, wanneer het slechts op ruime schaal en systematisch beoefend wordt. Het lijkt ons daarom nuttig tegen de komende lente nog eens speciaal de aandacht ervoor te vragen van onze Limburgse lepidopterologen.

In Amerika, Engeland, Denemarken, Zwitserland en elders vond dit merken reeds beoefening. Er bestaan zelfs plannen om vliegtuigen in te schakelen en grotere zwermen vlinders daarmee te bestuiven, terwijl men door pers en radio eenieders medewerking voor de waarneming wil in-

roepen. Doch dit mag ons zeker het meer individueel merken niet doen onderschatten, te meer omdat zeer veel vlinders zich nu eenmaal niet massaal samenvoegen en verplaatsen. Sommigen volgen als methode tot merken: gaten te ponsen in de vlindervleugel, doch de beste en meest eenvoudige methode lijkt ons nog altijd het merken met in spiritus opgeloste schellak, waarin men een kleurstof gemengd heeft.

Met spanning zien we het verslag van het afgelopen jaar tegemoet. Het was een eerste begin en het jaar was niet bijster gunstig vanwege de koude zomer. De oranje-lucervlinder (*edusa, croceus*) werd door mij helemaal niet gezien en van de meekrapvlinder (*stellatarum*) zag ik slechts één exemplaar. Een veertigtal dagvlinders werden door mij gemerkt. Het, waren *hyale, cardui, atalanta* en vooral *lathonia*.

Met de kleine parelmoervlinder (*Argynnis lathonia* L.), die dit jaar veel spaarzamer was dan het vorig jaar, werd een speciale proef genomen van 24 September tot 13 October. Op steeds hetzelfde terrein werden na de middag alle exemplaren gevangen, meegenomen naar huis, gemerkt en weer op dezelfde plaats teruggezet. Werd de eerste keer om twee uur controle gehouden, dan bleken telkens bij een nacontrole om half vier weer nieuwe exemplaren te zijn aangekomen.

Tijdens genoemde periode werden van 24-28 Sept. 18 ex. waargenomen, waarvan er 13 werden gemerkt. Slechts twee ex. werden op volgende dagen terug gezien, waarvan één op twee achtereenvolgende dagen. Van 29 Sept. tot 1 Oct. was het donker weer en werden geen trekters gezien. Op 2 en 3 October werden weer een drietal ex. waargenomen en gemerkt. Daarop volgde een tweede donkere en regenachtige periode zonder waarnemingen. Op 7 Oct. werd weer 1 ex. waargenomen en wel hetzelfde dat op 3 October gemerkt was. De volgende dagen tot 13 October waren weer zonniger en er werden opnieuw een twaalfstal ex. waargenomen, waarvan er slechts twee eenmaal op de eerstvolgende dag terugkeerden.

Uit bovenstaande gegevens, hoe bescheiden ook, blijkt nochtans de trek van *lathonia* zeer tastbaar. De feiten illustreren bovendien onze mening, dat die trek niet tot het voorjaar beperkt blijft, doch zich tot de late herfst uitstrekt. Om deze tijd van het jaar werd die trek slechts geconstateerd in de middaguren. Wijn

bovendien op de donkere dagen, die trek blijkbaar afwezig was, menen we dat er tevens uit blijkt, dat zon en warmte de grote voorwaarden zijn voor de trek. Waarheen trokken onze parelmoervlinders? Eén man is niet bij machte dit vraagstuk op te lossen. Misschien mogen we dat van een ruime samenwerking verwachten. Om deze te verkrijgen werd dit woord gesproken, dat wellicht te ver gaat in zijn conclusies; doch zeer verrassend is het, reeds te constateren dat men dagelijks een andere vlinderwereld voor zich ziet!

Naar aanleiding van het gesprokene bemerkt Majoor Rijk, dat zich in de trekvlinderwaarnemen zeer veel onzekerheden voordoen, waardoor voorzichtigheid ten aanzien van de conclusies geboden is. Spreker geeft dit gaarne toe. Enkel het feit dat men elke dag voor andere vlinders staat, is onloochenbaar. De andere punten duiden alleen problemen aan, die slechts door massale waarneming afdoende kunnen worden opgelost. Dan stelt Majoor Rijk de vraag in welke richting de vlinders zich bewegen. Spreker antwoordt, dat slechts noord-oost-richting is waargenomen, doch dergelijke richtingbepaling is in ons vlakke land zeer moeilijk. In Zwitserland, waar de vlinders zich door diepe dalen tussen hoge bergkammen voortbewegen, levert dat veel minder moeilijkheden. Slechts vangsten van gemerkte ex. zullen hier uiteindelijk kunnen beslissen.

Pater Munsters besluit met de volgende mededeling: Op Zondag 10 Oct. ving ik te Stein *Zygaena filipendulae* L. Het was een wijfje, een geheel vers ex. De gewone vliegtijd van deze vlinder is begin Juni tot half Aug. Hij komt slechts in één generatie voor. Hebben we in ons geval met een 2e generatie te doen? Dat is inderdaad mogelijk, doch bij de eigenaardige biologische verhoudingen dezer soort valt dit niet met zekerheid te zeggen. Feit is, dat deze vlinder zeer ongelijkmatig ontwikkelt: dat sommige rupsen hetzelfde jaar nog tot vlinder worden; dat andere één of tweemaal, of misschien nog meermalen overwinteren. Bij deze verhoudingen kan het alleen maar verwonderen, dat in onze Nederlandse literatuur zulk een beperkte vliegtijd (5 Juni tot 20 Aug.) wordt aangegeven.

De heer C. Willemse vertelt een en ander over vergiftigingen bij het eten van inktzwammen. Er zijn twee soorten van inktzwammen.

De kale inktzwam (*Coprinus atramentarius* Fries en Bulliard) en de geschubde inktzwam (*Coprinus comatus* Fries en Müller). Van deze twee is de eerste onder bepaalde omstandigheden voor gepraedisponeerde personen vergiftig. Wanneer zulk een persoon deze soort nuttigt en tegelijkertijd of korte tijd daarna alcoholische dranken gebruikt, ontstaan de volgende verschijnselen. Hyperaemie tot rood-violetle verkleuring van de huid van voorhoofd en hals en een gevoel van hitte en spanning in het hoofd. De hyperaemie breidt zich naar beneden uit over borst en armen, terwijl tevens hartkloppingen en een versnelde pols tot 140 per minuut optreedt, soms ook nog een droge mond, kortademigheid en angstgevoel. Zelden braken. Na enige uren verdwijnen de verschijnselen, maar kunnen na alcoholgebruik ook enige dagen later zich herhalen. Zonder alcoholgebruik komen deze verschijnselen niet voor. De stof, die deze verschijnselen veroorzaakt, is niet bekend. Het is mogelijk, dat het een kalkstikstof (calcium cyaanamide) is.

Gevaarlijk zijn de vergiftigingen nooit gebleken en een speciale behandeling is niet nodig.

Na deze beschouwing vertelt de heer Bels over zijn reis naar Denemarken, alwaar hij een studie maakte over de champignonenteelt.

De champignonenteelt, die vrijwel uitsluitend plaats vindt in kassen, wordt aldaar druk beoefend. De opbrengst ligt hoger dan hier in Nederland. De afname per inwoner per jaar is 175 gram in Denemarken tegen 17 gram in ons land. Wel staat hier tegenover, dat de champignons in Denemarken goedkoper zijn dan hier. De verkoop geschiedt meestal via de veilingen; de champignons zitten keurig verpakt in doosjes en zijn in de etalages mooi om aan te zien.

Ook werd een bezoek gebracht aan de Deense champignonspecialist Dr. C. Treschow die thans bedrijfsleider is van een penicillinefabriek. Enige zijner publicaties o.a. *Nutrition of the Cultivated Mushroom*, Dansk Botanisk Arkiv Bd. 11 no. 6, 1944, en *Champignon og deres dyrkning*, Danmarks Haver Bd II, 1945, circuleren onder de aanwezigen.

Ook de recente werken van Prof. Hother Paludan: *Dyrkning of Champignon*, 1947 en Wm. Christensen, *Champignon dyrkning*, 1948, worden ter inzage rondgegeven.

Het champignonbroed dat Denemarken uitvoert, wordt op een Rijkslaboratorium gekeurd

op infectie. Voor de bestrijding van vliegen, die de champignons aanvreten, heeft men aanvankelijk succes gehad met D.D.T.-bespuiting; thans heeft men resistente vliegen geconstateerd en zal men naar een ander bestrijdingsmiddel moeten uitzien.

Behalve over de champignonenteelt heeft de heer Bels ook nog allerlei wetenswaardigheden verteld over zijn bezoek aan het aquarium in Charlottenlund en aan het Nationale Museum te Kopenhagen, waar de barnsteen te bewonderen viel.

De vele zalmen op de vismarkt in laatstgenoemde plaats trokken ook erg de aandacht.

De vergadering dankt de heer Bels met een hartelijk applaus.

Tot slot volgen nog enkele aanvullingen op het artikel over varensoorten in het krietland van de heer van de Ven (zie *Natuurh. Maandblad*, Jrg. 37, 1948, p. 65).

Mr. van Wijk te Haarlem vond in 1946 de addertong in het Bovenste Bos te Epen, — volgens schriftelijke mededeling aan Mevr. Minis — zodat deze soort gelukkig nog niet uit het krietland verdwenen is.

De heer van Noorden zegt dat hij dit jaar de eikvaren te Bemelen heeft gevonden; de heer Geurts ten laatste informeert of *Ceterach* nog bekend is uit Wittem, waar de planten 15 jaar geleden in dichte groepen op een muur voorkwamen.

te Heerlen, op Woensdag 12 Jan. 1949.

Aanwezig de heren: van Rummelen, Terhal, Coonen, van Loo, Willemse, Dijkstra, Br. Nemesius, Swanink, Br. Arnoud, Bruna en Vijgen.

De heer van Rummelen opent de vergadering met een „zalig nieuwjaar” voor 1949. Vanuit deze vergadering wil hij Mgr. Dr. van Gils de hartelijke gelukwensen doen toekomen, ter gelegenheid van diens 80ste verjaardag.

De heer van Loo vertoont enkele fasciaties en bloemen van thans reeds bloeiende planten uit de botanische tuin van Terwinselen.

Br. Arnoud deelt mede, dat hij op 28 Dec. l.l. een roerdomp heeft waargenomen bij de Hitesvijver te Heerlerheide.

Dr. Bruna houdt hierna de volgende kritische bespreking van het pas verschenen boek: „*Flora en Fauna van Nederland*”, door Dr. Bezemer en Dr. van der Wijk.

In de Bibliotheek van de Ned. Natuurhist.

Vereniging zijn reeds een aantal goede werken en werkjes verschenen, doorgaans wetenschappelijk verantwoord en tevens bruikbaar in de praktijk van de natuurliefhebber. Min of meer als een bekroning volgt nu No. 9 der serie: *Flora en Fauna*, bevattende determinatietabellen van de algemeen in Nederland waargenomen planten en dieren, door Dr. A. F. H. Besemer en Prof. Dr. R. van der Wijk. Verschenen is Deel I: *Planten en Gewervelde Dieren* (G. W. Breughel, Amsterdam 1948; prijs voor niet-leden f 11.90).

Het is een flinke band, maar toch nog handzaam. De bedoeling is een algemeen werk te geven met voorlopig antwoord op de vraag: „Wat voor plant of dier is dat?” Dit zou dus op excursies of in kampen het meenemen van speciale werken vaak overbodig maken. Grote volledigheid is nagestreefd: men vindt alle afdelingen van het plantenrijk, ook die microscopisch onderzoek vereisen om soorten te bepalen. Bacteriën ontbreken echter, wat te begrijpen is.

Het is zeker een uitgave met verdiensten, maar aan zo iets zijn ook gevaren verbonden! Omdat volledigheid onmogelijk is, moet uit de soorten een keuze worden gedaan. Het zal dan ook kunnen gebeuren, dat men met de tabellen niet tot het doel komt. Maar soms wordt dan toch een conclusie getrokken en wel een verkeerde! Tegen zulke gevaren had men wellicht kunnen waarschuwen. Met de uitdrukkelijke raad er bij, dat een goede flora, vogelboek enz. steeds te verkiezen is boven zulk een onvolledige compilatie.

Vermeld moet verder worden, dat de Korstmossen hier „Morsen” heten. Ik bewonder de naam niet, en wijs er op dat het bedenkelijk is zonder overleg maar nieuwe namen in te voeren. Ernstiger bezwaar moet ik echter maken tegen keuze en beschrijving van soorten, die juist in Limburg vaker voorkomen. Natuurlijk kan over het maken van keuze altijd worden getwist; maar hier worden o.i. redelijke grenzen overschreden.

Zo lijkt het mij een hiaat dat onder „Orchis” niet worden genoemd de soldaatorchis en bruine orchis. Zijn die te speciaal, of misschien te bedreigd? Maar waarom dan b.v. de zeedistel wel? Men had wellicht goed gedaan, met enige Zuid-Limburgse specialisten te raadplegen. Dan had men ook van de marjolein meer gezegd

dan „op sommige plaatsen aan dijken”, gevolgd door een foute opgave der associatie! „Zeldzaam” voor vogellijm klopt ook niet. Het zinkviooltje groeit maar in een klein deel van het Geuldal. Bosrank is een echte Krijtplant; toch wordt Kr. niet genoemd. „Zandgrond en duinen” is een wel magere aanduiding voor kleine pimpernel en wondklaver...

Verder vind ik tot mijn verwondering de buizerd als zeldzame wintergast aangeduid. In de tabel der vogelgeluiden had de kleine bosduif niet mogen ontbreken. — Ziehier de aanmerkingen, die een deel van de inhoud mij in de mond gaf. Ik twijfel er niet aan, of bij goed zoeken nog niet meer te voorschijn zal komen. Natuurlijk kan zulk een werk niet in volmaakte vorm worden geboren, maar ik meen toch van een zekere slordigheid te mogen spreken.

Een volgende druk zal wel beter zijn. Maar zelfs dan blijft gelden: gebruik zo mogelijk voor hogere planten, vogels en enkele andere onderwerpen de meer uitvoerige werken, waarmee we in ons land gelukkig niet slecht bedeeld zijn.

LIJST VAN INSTITUTEN, WAARMEE HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP RUILVERKEER ONDERHOUDT.

- Akademie v. Wetenschappen, Amsterdam.
- Geol. Bureau v. h. Mijnged. Heerlen.
- Club van Nederlandse Vogelkundigen, Kampen.
- Contactcommissie Natuur- en Landschapsbescherming, Den Haag.
- Kon. Nederl. Aardrijkskundig Genootschap, Amsterdam.
- Prov. Utrechts Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen, Utrecht.
- Zeeuws Genootschap van Wetenschappen, Middelburg.
- Rijks-Herbarium, Leiden.
- Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur, Mariëndaal, Oosterbeek (Gld).
- Lacerta, Den Haag.
- Nederlandse Heide Maatschappij, Arnhem.
- Rijksmuseum voor Geologie en Mineralogie, Leiden.
- Rijksmuseum voor Nat. Historie, Leiden.
- Landbouw Hogeschool, Wageningen.
- Biologisch Station, Wyster (Dr.).
- Vogeltrekstation Texel, Leiden.
- Kon. Nederl. Botanische Vereniging, Leiden.
- Nederlandse Dendrologische Vereniging, Amsterdam.
- Nederlandse Dierkundige Vereniging, Den Helder.
- Ned. Entomologische Vereniging, Amsterdam O.
- Ned. Geologische Vereniging, Gronlo.
- Ned. Malacologische Vereniging, Amsterdam C.
- Nederl. Mycologische Vereniging, Wageningen.
- Vereniging tot behoud v. Natuurmonumenten, Amsterdam.
- Ned. Nat. Hist. Vereniging, Heemstede.
- Nederl. Ornithologische Vereniging, Utrecht.
- Les Naturalistes Verviétois, Verviers.